

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

A tizenharmadik választás

Forrás:

Fővárosi Hírlap

Bp.

(Hely)

1920 7/14

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

324

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helys

A tizenharmadik választás

Budapest a koronázó országgyűlés feloszlatása óta mindössze tizenkét választás volt, természetesen bele nem számítva azt a vértforraló paródiát, amelyet a bolsevisták neveztek választásnak. Tizenkét választás után most következik a — tizenharmadik. A szám szerencsétlen, reméljük, hogy a keresztény kurzus kizárja a babonát és így ebben az ominózus számban senki sem talál majd félelmetest. A mostani választásnál érdekesebb azonban még sohasem volt Budapesten. Ezekben az órákban azt hisszük, érdekelni fogja a megsziporodott budapesti választókat annak a tizenkét választásnak a története, amely 1869 óta lezajlott.

1869. A koronázó országgyűlés feloszlatása után Andrássy Gyula gróf miniszterelnök alatt ment végbe ez a választás, amelyen két kerületben, a Terézvárosban és a Ferencvárosban volt izgalmas küzdelem. A Terézvárosban Jókai Mór küzdött ellenzéki programmal Gorove István miniszterrel szemben. A választás másnap délig tartott, rendkívüli izgalmak között. Mindenki feszülten várta az utolsó félórát, amikor óriási lelkesedés közepette hirdették ki, hogy Jókai Mór huszonhat szavazattöbbséggel megválasztották. A Ferencvárosban olyan erősen kiélesedett a küzdelem, hogy a katonaságnak is be kellett avatkoznia. Itt a szélsőbaloldali Vidacs János mérkőzött Török Pál szuperintendenssel. Vidacsot választották meg 114 szótöbbséggel. Képviselők lettek még: Deák Ferenc, Wahrmann Mór és Csernátónyi Lajos.

1872. A belvárosban Deák Ferencet választották meg könnyű küzdelem után. Az ellenzékre nézve

a pesti választás nagy vereséggel végződött. Megbuktak Jókai, Csernátónyi és Vidacs János is. A Terézvárosban, ahol három év előtt a balközépi Jókai megbuktatta Gorove minisztert, most Jókait

megbuktatta meg egy a politikában eddig teljesen ismeretlen nevű fiatal ügyvéd: Radocza János, akit másnap délig tartó küzdelem után választották meg.

1875. Budapesten a következőket választották meg: I. kerület: Pauler Tivadar szabadelvűpárti, II. kerület: Házmán Ferenc szabadelvűpárti, a Lipótvárosban: Wahrmann Mór szabadelvűpárti, a Terézvárosban: Horn Ede szabadelvűpárti (Falk Miksával szemben), a Józsefvárosban: Jókai Mór szabadelvűpárti, a Ferencvárosban: Csernátónyi Lajos szabadelvűpárti.

1878. Ennek a választásnak az volt a szenzációja, hogy Debrecenben megbukott Tisza Kálmán. Később ugyan kapott három mandátumot is, de bukásának mégis nagy befolyása volt a pesti választásokra. Így a Józsefvárosban, ahol Jókai Mór leverte az egyesült ellenzék jelöltje Szilágyi Dezső. Kemény csata folyt a Terézvárosban is, ahol Podmaniczky Frigyes báró, Radocza János, és Helfy Ignác közül a képviselő Podmaniczky lett három szavazattöbbséggel. A Belvárosban is három jelölt volt: Havas Ignác, Királyi Pál és Irányi Dániel. Abszolút többséget egyik sem kapott, a pótválasztáson azután az egyesült ellenzéki Királyi Pál győzött. A többi kerületekben Thaly Kálmán, Pauler Tivadar igazságügyminiszter, Kerntler Ferenc, Ivánka Imre, Polónyi Gézával szemben Wahrmann Mór, Hoffmann Pál lettek képviselők.

1881. A legnevezetesebb Budapesten a Józsefvárosi választás volt, ahol az volt a cél, hogy Szilágyi Dezsőt minden áron el kell gáncsolni. De Szilágyit egyetlen szótöbbséggel megválasztották. A többi kerületben a következőket választották meg: Pauler Tivadar, Darányi Ignác, Országh Sándor, Királyi Pál, Wahrmann Mór, Busbach Péter, Hoffmann Pál, Kemény Gábor báró.

1884. A fővárosban a leghevesebb harc az Erzsébetvárosban folyt, ahol a kormánypárti Matlekovits Sándorral szemben a függetlenségi Eötvös Károlyt léptették fel. Matlekovits 1169 szavazattal győzött Eötvös 841 szavazata ellenében. Megválasztották még Kemény Gábor bárót, Tompa Antalt, Zichy Jenő grófit, Busbach Pétert és Szilágyi Dezsőt, aki játszva győzött a függetlenségi Irányi és az antiszemita Verhovay ellenében.

1887. Ezen a választáson a fővárosnak három kerülete is volt olyan, ahol szabadelvűpártiak vették fel egymással szemben a küzdelmet. Sokkal nevezetesebb azonban az, hogy ezuttal Visy Imrének sikerült az, ami az elmúlt választásokon nem sikerült se Jókainak, se Mudronynak, se Csepregynek, se Irányinak, se Verhovaynak: a kormánypárti Visy Imre megbuktatta a Józsefvárosban Szilágyi Dezsőt. A Terézvárosban Busbach győzött, az Erzsébetvárosban Matlekovits lett a követ, a Belváros ezuttal Trefort Ágoston minisztert választotta meg, a Ferencvárosban a szabadelvű Tolnay Lajos lett a képviselő.

1892. A Belvárosban Kaas Ivor báró eddigi képviselő ellenében Podmaniczky Frigyes bárót léptették fel szabadelvű jelöltül és heves küzde-